

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERON, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

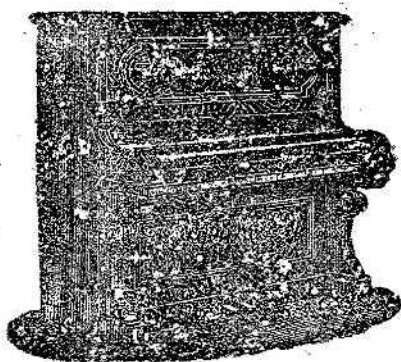
Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell. 4 rals al mes.
Fora. 14 " trimestre.
Un número sol. 5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.

SE VEN la FLECA del carrer de Gracia n.º 29 (per retirar-se, l' actual duenyó, del negoci).

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde 150 duros y son construïts ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats n'hi han 5 pera vendre, á preus econòmichs.

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA

Rambla, 93. — SABADELL

Un altre candidat regionalista

En Frederich Rahola, lo conegut secretari del Foment del Treball Nacional de Barcelona, diputat per Vilademuls, torna á presentarse pel mateix districte en las vinentas eleccions, ahont li fa la competencia un tal *Luis Canalejas*, fusionista encasillat, que no te mes títols que 'l ser germá del ex-ministre Canalejas.

La lluyta, donchs, en aquell recó del Ampurdá va a tenir lloch entre un foraster, un *castila* y un fill d' aquesta terra, un catalá. Novament lo cunerisme vol entronisar son repugnant assiento en aquella comarca catalana.

Mes en Rahola, comprenent las dificultats qu' ha de vencer tenint per contrincant á un parent d' un ex-ministre, engalonat ab la llureya ministerial que tant denigra á la gent de verdadera independència, y amarrat als faldons del governador civil com un noy de mamas als pits de la dida, ha prescindit de tantas rutinas y endressant sa veu als electors los hi ha manifestat net y clar, son pensament, sas aspiracions, sos ideals, si conforosos y poch decidits fins are per mes que glatian en son pit catalá, resolts y entussiasistas avuy en que 's manifesta sense escrúpols ni vacilacions decidit y consensut regionalista.

Veigis com á prova de lo dit lo ben pensat manifest qu' acaba d' endressar als electors d' aquella comarca ampurdanesa:

«Als electors de Vilademuls:

Tinch verdader orgull en proclamar que vaig redimir aquest districte de la servitut forastera que havia sofert fins y tant que per sa voluntat, lliurament manifestaea, va donarme la seva representació al Parlament.

D' aixó fa dos anys. Ara tornem á la batalla; en las próximas elecciones té que decidirse de la sort del districte de Vilademuls, que recaurá en la servitut passada ó conseguirá la emancipació definitiva.

Sols vull invocar un títol, al demanar altra vegada vostres sufragis: el de ser fill de la terra; el de tenir aquí 'ls meus interessos, el d' estimar aqueixa encontrada com s' estima la casa payral, en una paraula, el de participar de vostres beneficis y prosperitats d' igual manera que patexo vostres miseries y tristesas.

M' anima de debó trobar per tots aqueixos pobles caras amigas, estrenyer mans conegudas y ohir veus que me alentan á lluytar, á impuls del mateix amor á la terra, que jo sento, que 'ns obliga á reclamar per Catalunya la deguda intervenció en lo govern del Estat.

En aquestas tristas circunstancias, quan tot son amenassas y perills, mentres la guerra ens estronca la vida y la riquesa, veyent despreciat nostre crèdit, tothom busca una àncora salvadora per lliurarnos del naufragi. Ja ningú creu en los motllos gastats dels vells partits politichs ni en los procediments viciosos de govern que no han pogut evitar lo desastre lo que 'ns está passant, es ben bé, com ha dit un home ilustre, ia ban-

carrrota del centralisme. La absorció vergonyosa en que han viscut fins ara las grans regions espanyolas, privadas de vida y moviment, es necessari que s' acabi. Tothom desitja quelcom nou que curi la corrupció y l' escepticisme que 'ns devora, fill del absolutisme insoportable que posa en las mans d' uns quants la vida entera de la nació, donant vida á parlaments sense voluntat y á un caciquisme que tot ho envenena.

Avuy surt y creix una idea nova que, temps á venir, serà la salvació d' Espanya, per lo mateix que fara correr sava fresca per el cos empobrit y malalt de la nació: el regionalisme.

Per comensar, es indispensable que las comarcas totas d' Espanya s' acostumin á comptar ab ellas mateixas, no confiant als estranys la procura de sos interessos y de las sevas aspiracions. Sols aixís podran fer aspiracions. Sols aixís podran fer sentir sa veu y portar á la vida pública els desitjos de sas necessitats no satisfetas y de sos drets desconeguts mantant d' una vegada als polítics que tenen sas arrels á Madrid, que tot ho sacrifican á las conveniencias de partit ó á son profit personal.

En pocas paraulas vaig á formular el meu programa: deber del parlament nou serà, á mon entendre, portar la pau, á tota costa per dolorós que sigui el sacrifici; esmenar los grans errors que s' han comés en nostra celousació per no caure en nous danys; restablir la moralitat de nostra administració pública y donar á las regions las amplias facultats á que tenen dret per regir sa vida interior.

Y quan s' hagi conseguit la pau, obligació nostra deu ser defensar ab tota la ánima la nostra producció, privar que s' obrin las fronteras, com sembla que 's vol fer, per evitar que 'ls productes de la industria y 'ls fruyts de la terra vinguin á menos al extrem de no pagar lo treball necessari per haverlos. Si després de la guerra arrivem á donar als estranys nostre mercat, ja podem dir que nostre mal no te remey puig que sí lo treball es la vida dels pobles, es tan sols quan te la completa seguretat de sos fruyts.

A vosaltres toca dir ara si voléu un de casa ó un estrany, un que os entengui quan li parléu ab vostra llengua ó be un que 's tingui que fer traduhir lo que li demanéu.

No olvidéu may un ditxo castellá molt profitós y que pot servirnos de govern: *á lo tuyo, tu.*

FREDERICH RAHOLA.

Vilademuls 11 de Mars de 1898.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS D' AVUY.—Sant Victoriá, preconcul mártir; Frumenci, comerciant y companys mártirs; Teodul, prébere y confessor; Beato Joseph Oriol, prébere y confessor;

Beato Batista, mantuà, confessor carmelita; Santas Pelagia, Aquila y Teodosia, màrtirs.

Lo Beato Joseph Oriol nasqué de pares pobres à Barcelona 'l 23 de Novembre de 1650 à la parroquia de Sant Pere de las Puellas. Als dos anys morí son pare y sa mare 's tornà à casar ab un sabatè honradissim, quin, se mirà à Joseph com à fill propi. A l'edat de set anys entrà per escolà à Santa Maria del Mar y demostrà desseguida extraordinària deyoció y decidida vocació relligiosa. Estudiava gramàtica quant morí son segón pare y perdut son apoyo no haguera pogut continuar 'ls estudis, pero l'estimació que l'hi tenian varis prèberes beneficiats de Santa Maria l'hi donà recursos. Visqué una temporada en casa sa dida Caterina Bruguera y un dia que estava à la cuyna ajudant à sa dida en las feynas de la casa, arribà son didot y tingué sospitas sens manifestar res, pero endevinant Joseph son pensament l'hi digué que no tingués por puig era innocent y en prova posà las mans sobre 'l fogó qu'estaba plé de foch y las hi tingué bona estona trayentlas sens cap senyal de cremadura, ab lo qual, quedà lo marit admirat y penedit de son judici temerari.

Als 26 anys d'edat se graduà de doctor en teologia y ordenat sacerdot celebrà sa primera misa à Santa Maria del Mar l'any 1676. Ab lo desitg de ajudar à sa mare entrà de preceptor à la distingida casa de Gasneri fins à l'any 1686 en que morí sa mare y llavors veyentse lliure emprengué un viatge à Roma marxant ab trajo de pelegrí, entregà tots los diners que portava als pobres al sortir de Barcelona y feu lo viatge à peu y demanant caritat. Visità lo Sant Pare é informat Inocenci XI de la vida exemplar de Joseph Oriol l'hi conferí un benefici de residencia à l'Iglesia del Pi de Barcelona.

Tornà à sa patria y encare que 'l benefici l'hi permetia tenir casa propia preferí acceptar una habitació à sota teulada que l'hi cedi de franch lo cirurgià Padrós, empleant sa renda pels pobres y vivint ab continua oració y sols ab pa y aygua. Dormia casi sempre sentat en una cadira y no mes que dugas horas, empleant lo resto de la nit en oració y de dias no paraya may de visitar hospitals, hospicis, presiris y presons y anant per tot arreu à portar los consols de la relligió. Sa humilitat no tenia limits y fins quant fou acusat calumbiosament d'esser massa sever en lo confessionari, lo bisbe l'hi retirà la llicencia de confessar, no tractà de justificarse per rés y esperà que Deu l'hi fés justicia, com aixís succehí quan lo successor del bisbe lo Ilm. Sala l'hi tornà la llicencia y lo elegí per son confessor.

Dominat per son zel y caritat marxà un dia per anar à Jerusalem acompanyantlo la la primera jornada un minyó, com de costum al sortir de la ciutat distribuí tots los quartos als pobres y trobantse al hostal de la Font freda, per menjar alguna cosa, lo minyó que l'acompanyava s'atipà de valent pera al esser à pahar com no portavan quartos, lo Beato Joseph, agafa un rave ne feu talls quins se convertiren desseguida en rallets, tans com s'en necessitavan per pagar al hostalé.

Inspirat per Deu quan siguié à Fransa tornà à Catalunya embarcantse, sufrint una horrorassa tempestat que 'l Beato Joseph feu payvagar ab sa benedició, y en agraïment lo capità l'hi perdonà l'import del passatge, pero essent à Barcelona estant un dia en casa d'una senyora se l'hi presenta lo capità à cobrar lo passatge, sorprés Joseph Oriol per aquella inesperada reclamació digné à la senyora que obrís un calaix d'un mòble que la senyora sabia no hi havia cap diné, pero obehint trobaren al calaix una unsa d'or qu'era lo preu reclamat.

La fama de sa santedat s'anava escampant y aumeutanse lo dó de miracles, puig curava tota mena de mals. La capella de sagrament del Pi estava sempre plena de ma

lalts que s' entornaven curats ab la benedició del Beato, fins que acabat per sas penitencias morí ab la mort dels justos lo 23 de Mars de 1702, á la edat de 51 any. Fou beatificat per Pio VII y s' espera que prompte será colocat en lo número dels Sants.

PARROQUIA DE SANT FELIU.—Missas per Domingo Bellsola Pbre. Jacinta Benassat, Feliu Fontanet Casali y Antonia Viñas.

PARROQUIA DE LA CONCEPCIO.—Missas per Gabriel Romeu y Maria Sampere y Aleix Privat.

Notas oficiales

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant lo dia 22.

Defuncions: Agustí Manau Fontanet, casat, 46 anys.—Brigida Lladó Roperó, 1 mes.

Naixements. Joseph Cladellas Roca.

COMUNICAT

Sr. Director de LO CATALANISTA:

Molt Sr. meu: Agrahiré de V. publiqui en lo periódich de sa digna direcció las següents consideracions respecte empedrats y aceras en projecte en aquesta localitat, per lo que li quedarà reconegut son affm. y S. S.

A. F. A.

Diuen algunas personas enteradas del projecte d' empedrat que deu ferse en lo carrer del Safreig Vell, que á fi de que puguin passar ab comoditat dos carruatges, s' aixamplará lo que se 'n diu *arroyo* quedant per lo tant las aceras molt estretas, resultant de tot aixó una gran comoditat per los carruatges y animals, y molta incomoditat per las personas, que 's veurán obligadas á passar en professó d' una á una, á més d' algun cop d' espatlla y alguna americana ó vestits estripats ab las portas y aparadors que surten enfora de la paret. Resultant també d' aquesta incomoditat, lo perill per totes las personas especialment per la gent petita, puig que al ser estreta l' acera y ample l' *arroyo*, permet la girada dels carros qual distancia entre la roda y la capsalera es més ample que l' acera, produhint aixó que si 'l carreté no té un cuidado especial en lo girar lo carro passant en aquell moment una criatura, queda aquesta enclosa entre carro y paret, causant aixó una gran desgracia y á vegadas la mort com la práctica ha demostrat en alguns cassos.

Crech que 'l Municipi deu tenir molt en compte al practicar reformas en los carrers, las observacions indicadas y especialment las morts causadas fins avuy per causa de las aceras estretas, puig val més la vida d' una sola persona que tota la comoditat que pot donarse á la circulació dels carruatges.

Si 'l Municipi actual com los anteriors no té en compte las moltas rahons que apoyan la conveniencia de fer las aceras amples y continúa fentlas estretas per comoditat dels animals valdria la pena de donarne coneixement á la «Sociedad Protectora de animales» á fi de que nombres socios de mérit á molts dels individuos que fins avuy han format part de las comissions de Foment nombradas per los Ajuntaments d' aquesta localitat.

Sabadell 18 de Mars de 1898.

NOVAS

En los teatros d' Euterpe y Campos de Recreo, la companyia dels senyors Alarcon, Vega y Bosch, ha donat las sevas acostumadas funcions en las dos prop-passadas festas.

La del dissapte á la nit en los Campos, que 's donava á benefici de la aplaudida primera tiple donya Consol Cuello, proporcioná una entrada-sa á l' empresa.

La beneficiada recullí molts aplausos, donchs, tant en *La Viejecita* com en *Trafalgar* hi desempenya sa part d' una manera admirable.

En la funció de nit del diumenge, en l' Euterpe s' estrená la sarsuela de Jackson Veyan y Chapí, titulada *Los Trabajadores*, que 'l públich, no gayre numerós, acullí ab fredor. No obstant creyém que quant los artistas la presentin en conjunt ben just, la obra agradará més, donchs, no está exempta de condicions teatrals.

Tenim entés que l' empresa prepara nous estrenos.

La conferencia científica que 'l darrer divendres doná l' ilustrat catedràtich de Medicina Dr. D. Gil Saltor á la sala d' actas del Centre Escolar Catalanista y que aplegá en aquell local á distingits Doctors y á lo més granat del jovent escolar de la Facultat de Medicina, fou la primera d' una série de conferencias sobre temas de ciencia que han sigut invitats á donar en lo Centre Escolar Catalanista 'ls més notables catedràtichs de las diferentes Facultats de nostra Universitat. Celebrém molt l'acort pres per la entusiasta associació del nostre jovent universitari catalanista y que tan bella mostra dona del afany ab que treballa aquell Centre per la cultura de Catalunya.

Presentan molt bon aspecte 'ls treballs que 's portan fets en lo districte electoral de Vilafranca pera fer triomfar la candidatura de nostre amich don Joan J. Permanyer y Ayats. Pera la present setmana s' anuncia la celebració de reunions públicas en diferents pobles del districte, haventse ofert á parlar en ellas lo floret de nostre jovent catalanista sempre incansable quan se tracta de posar á proba tota la fé que te en los seus ideals y tot l' amor que sent per Catalunya.

La tasca que s'ha començat ningú desconeix lo dificultosa que es. L'enemich disposa de la pressió oficial, pero no solzament d'aquesta pressió que consisteix en pesar sobre l'ànimo d'aquells que están obligats per la influencia que 's tingui, sino de la presió que, passant per damunt de lleys de tota mena, no repara en burlarlas y que, valentse de quatre empleats docils, se manifesta disposada pera conseguir lo triomf á atropellarho tot no reparant en medis. En aquell districte á horas d'are no hi ha escándol ni indignitat per repugnant que sigui que no 's prepari, pero nostres amichs están sobre avís y cuydarán be de que 'ls lladres d'actas y quants mecadejan ab lo sufragi no puguin sortirse ab la seva. Al nostre candidat no han deixat de serli fetas proposicions repugnants més no cal dir que semblants ofertes sols lo catalanisme te una moneda para pagarlas als qui las fan y es la que li senyala 'l Códich, lo presiri.

A aquest efecte, es ja segur que 's portará endevant la idea de matricularse varis advocats ben coneguts del nostre foro á Vilafranca pera perseguir criminalment tots quants delictes se fassin ab motiu de las eleccions.

Lo que més nos complau de quant s'ha fet ab motiu de nostra campanya electoral es lo convencernos més y més de la identitat que hi ha entre nostras ideas y 'l pensament del poble catalá. Allí hont pensavam devegadas no trobar ni qui conegués nostres esforços pera desvetllar á Catalunya havém trobat sempre gent quinas ideas eran las nostras ideas, y quins sentiments eran los nostres sentiments. Lo catalanisme está per tot y per tot floreix. No son las grans cintats y vilas las que mellor lo conreuban, sino que en petits llogarets, en masias solitaries, per tot hont hi hagi que senti fondo y pensi alt, hi cova l'afany de nostras reivindicacions. Per aixó es que al estudiar lo districte de Vilafranca 'ns han sortit sorpresas agradossissimas y á cada dia que passa pera arribar al de la elecció 'ns hem anat afermant més en la seguretat del triomf de nostre amich.

S'ha publicat lo núm. 5 del setmanari regionalista y literari *La Talia Catalana*.

A la edat de setanta cinch any ha mort á Sana l'antich mestre don Francisco Laporta y Cladellas, pare de nostres bons amichs don Jascinto, don Francisco, don Miquel y don Enrich Laporta y Mercader, partidaris convensuts de nostres ideals. Era 'l difunt persona de gran talent pera la ensenyança y d'una honradesa á tota proba, per quin motiu la seva mort ha sigut sentidíssima. Nos associém al dol de nostres amichs y demás familia y encomaném á Deu l'ànima del senyor Laporta.

De *La Renaixensa*:

«Ah'r tingué lloch devant de la Secció segona de la Audiencia de lo criminal d'aquesta provincia la vista de la apelació don Pere Aldavert y

En conformitat á lo ja demanat devant del Jutje d' instrucció, las defensas, representada la del senyor Aldavert per l' ilustre advocat y cate-
dràtich don Joan Joseph Permanyer y la del senyor Prat per nostre com-
pany de redacció don Lluís Durán y Ventosa, sollicitaren la revocació del
auto de processament fundantse en que res contenen los articles de que
aquells se declaren autors que pugui ser constitutiu ni del delicta d' ex-
citació á la rebelió ni de cap altre del Códich penal.

TELEGRAMAS

Lo ministre de la Guerra ha rebut un cablegrama de Cuba del general Blanco donant compte de que set columnas persegueixen activament á las foras de Máxim Gomez y Calixto Garcia.

CAMBS

GANGAS. - Pera vender.
Duas prempsas pera enfardar.

Una màquina y caldera de vapor de dos caballs de fersa, sistema «Corliss», alta presi6, casi nova.

Informarán: Arrabal de dins, 22. — SABADELL

Ganga.—Per retirarse del negoci 's ven una acreditada **botiga de gorras**, situada á la RAMBLA, N.º 41.

Pera més informes en lo mateix establiment.